

בש"פ 2948/19 - סרוליק יוסי טייב נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 2948/19

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

העורר: סרוליק יוסי טייב

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט נ' סילמן) בבע"ח 12054-12-18 מיום 3.4.2019

תאריכי הישיבות: ז' באייר התשע"ט (12.5.2019)
י' באייר התשע"ט (15.5.2019)

בשם העורר: עו"ד עדי קידר

בשם המשיבה: עו"ד שרית משגב

החלטה

לפני ערר לפי סעיף 74(ה) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: החוק) על החלטות בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט נ' סילמן) בבקשת העורר לקבל חומרי חקירה.

1. ביום 21.6.2018 הוגש נגד העורר כתב אישום המייחס לו מספר רב של עבירות קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות וניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, התחזות כאדם אחר, זיוף בכוונה לקבל דבר, איומים, עבירות לפי חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 ועבירות נוספות כמפורט בו. על פי המיוחס לו בכתב האישום, הקים העורר את חברת ש.ל בולנג'רי סוד המאפה בע"מ (להלן: חברת ש.ל בולנג'רי) ואתחברת ש. בולנג'רי רשת מאפיות בע"מ והפעיל באמצעותן מאפיות. לפי כתב האישום, בשנים 2014-2018, ביצע העורר מספר רב של מעשי מרמה

ועבירות נוספות כלפי ספקים וחברות שהתקשרו בעסקאות עם ש.ל בולנג'רי וביצע מעשי מרמה רבים נוספים, כאשר בחלק מן המקרים הוא הזדהה בכזב כיועץ עסקי וכאדם אמיד ועתיר נכסים, על מנת לגרום למתלוננים למסור לידיו כספים. בסך הכל קיבל לידיו העורר - על פי המיוחס - במרמה או בגניבה, סכום כולל של כ-5 מיליון ש"ח וניסה לקבל במרמה סכום של כ-845,000 ש"ח, הכל כפי שפורט בכתב האישום.

2. ביום 5.12.2018 הגיש העורר בקשה לקבלת רשימת חומרי החקירה לפי סעיף 74 לחוק וזו נדחתה ביום 26.12.2018 (להלן: ההחלטה הראשונה); בקשה להארכת מועד להגשת ערר על החלטה זו נדחתה, ראו בש"פ 1862/19 טאייב נ' מדינת ישראל (27.3.2019)). ביום 30.1.2019 הגיש העורר בקשה לחידוש הדיון בעניין רשימת חומר החקירה, ובה טען כי קיימים חומרים המפורטים ברשימת חומרי החקירה העדכנית שנשלחה לבא כוחו שלא הועברו אליו. המשיבה התנגדה לבקשה זו ובהחלטה מיום 3.2.2019 התבקש העורר להבהיר אם הוא עומד על בקשתו, נוכח הקביעות בהחלטה הראשונה. בהמשך לכך, הודיע העורר כי הוא מבקש לקבל חומרי חקירה ובהם רישום פלילי של כלל עדי התביעה המכונים "מתלוננים" או "קרבתנים" בכתב האישום ואת תיק החקירה בעניין חקירה נוספת שהזכיר העורר בחקירתו בהליך דנן, אשר קשורה אליו (להלן: התיק האחר או "התיק התל אביבי"), וחומרים נוספים שפורטו בה. ביום 26.2.2019 התקיים דיון בבקשתו של העורר לקבלת חומרי החקירה האמורים. בהחלטה מאותו יום קבע בית המשפט כי בא כוח העורר יעביר רשימה של שמות העדים לגביהם מתבקש הרישום הפלילי (תוך פירוט הרלוונטיות של הבקשה).

3. ביום 28.2.2019 הגיש בא כוח המשיב הודעה שלפיה האירועים נושא כתב האישום לא נחקרו במסגרת התיק האחר. בהמשך להודעה זו הגיש העורר השלמת טיעון, שבמסגרתה טען כי יש לאפשר לו לעיין בתיק האחר, משום שחלק מהנחקרים והחשודים בהליך זה הם עדי תביעה במסגרת כתב האישום הנוכחי, וכן מכיוון שתיק זה עוסק באותה תקופה הנדונה בכתב האישום, ויש חפיפה בין התיקים ביחס לחלק מהמעורבים. בהחלטה מיום 5.3.2019 הורה בית המשפט כי המשיבה תזמן את התיק התל אביבי או את העתקו, ותבחן את הקורלציה בין הנחקר שם לבין עניינו של העורר ועדי התביעה בהליך דנן. נקבע כי ככל שתימצא התאמה יש להודיע על כך ולשקול את העברת החומר ואם לא תימצא - יש להעביר את החומרים לבחינת בית המשפט לאחר שיסומנו הנקודות וההקשרים שבהם מעורבים הפרטים הרלוונטיים להליך הנוכחי. אשר לרישום הפלילי של עדי התביעה נקבע כי זה יועבר ללשכת השופט תוך 6 ימים לבחינת הרלוונטיות שלו (פרט לחומר שכבר הועבר לעורר).

4. בהחלטה מיום 7.3.2019, לאחר שעיין ברישום הפלילי האמור, קבע בית המשפט כי יש לקיים דיון בנוגע לחלק מהעדים וזה התקיים - בהסכמת העורר - במעמד המשיבה בלבד. בהחלטה נוספת מיום 13.3.2019 צוין, באשר לרישום הפלילי, כי בית המשפט רואה לבחון סוגיה מסוימת, וכי תינתן למשיבה (לבקשתה) שהות קצרה למסור עמדתה בעניינה. אשר לחומרי החקירה בתיק התל אביבי צוין כי בקשת העיון בהם עלולה לעורר קושי של פגיעה בפרטיות וכן של שיבוש הליכים, וכי נוכח היקפו של התיק - הבקשה לעיון עלולה לסרב את הדיון בהליך העיקרי. מנגד, בית המשפט עמד על טענתו של העורר שלפיה הוא נפל קורבן לתרמית וכי חלק מעדי התביעה בהליך הנוכחי נחקרו כחשודים בתיק התל אביבי. לפיכך נקבע כי יש לבחון אם גרסאות אותם חשודים מועילות מבחינת דרך התרמית שנטענה שם, להגנת העורר ובית המשפט הורה למשיבה לזמן את הודעות החשודים ככל שהן מתייחסות לעורר ואת הודעות העורר ככל שהן מתייחסות לאותם חשודים ולהעביר לעיון בית המשפט תוך 7 ימים. בהחלטה מיום 24.3.2019 קבע בית המשפט כי לאחר שעיין בחומר החקירה בהליך האחר, נראה כי מדובר בתוכן שיש לו לכאורה נגיעה להגנת העורר ולכן יש להבהיר מדוע לא תועברנה אליו הודעותיו-שלו.

5. בדיון מיום 3.4.2019 ציין בא כוח המשיבה (לאחר קיום דיון במעמד צד אחד) כי יעביר לבא כוח העורר קטע מהודעתו של דוד חזות מיום 11.4.2015 (ש' 70-84; שהוא גם אחד מעדי התביעה בהליך דן) ופרפרזה לאמירה של העד שלפיה "כאשר דוד ושמעון חזות ביטלו את השיקים שפיזר הנאשם בצ'ינג'ים, הנאשם רתח ואמר לדוד חזות שהם לא יודעים מי אלו האנשים שחייבים להם כסף". בהחלטה מאותו יום מצא בית המשפט כי בהודעות שנבחנו יש אמירות זהות בעיקרן לתיק הנוכחי או שהן אינן רלוונטיות לו ועל כן – ובהינתן החומר שהסכימה להעביר המשיבה כאמור – הבקשה לקבלת חומרי חקירה מוצתה.

6. מכאן הערר שלפניי, שבו משיג העורר על החלטות בית המשפט בשתי סוגיות: ראשית נטען כי העורר עתר להעביר לידיו את גיליונות המרשם הפלילי של עדי התביעה ופרט לעד אחד – לא הועברו אליו החומרים כמבוקש. לטענת העורר יש צורך ממשי בחשיפת המידע האמור נוכח טענותיו כי דווקא עדי התביעה הם אלה שהתנהלו באופן מניפולטיבי וניסו לרמות את העורר. שנית, אשר לחומרי החקירה בתיק האחר נטען כי הגם שאין חפיפה בין הפרשה שנדונה בו לבין ההליך הנוכחי, חלק מעדי התביעה בכתב האישום שהוגש נגד העורר נחקרו בתיק האחר ונוכח טענותיו האמורות יש לחשוף חומרים אלה. בפרט טוען העורר כי החומרים בתיק התל אביבי יכולים לשפוך אור על טיב היחסים והעסקים בינו לבין המתלוננים שנחקרו בו, ולתמוך בגרסתו וטענותיו – בין היתר בקשר למהימנותם.

7. בדיון שלפניי הסכימה באת כוח המשיבה כי ככל שיש חומרי חקירה בתיק התל אביבי הקשורים לעדים שהם עדי תביעה בהליך נושא הערר דן, והחומרים עניינם בעורר ובהתנהלותו בפרשות נושא כתב האישום – על חומרים אלה לעבור לידי העורר, כפי שקבע בית המשפט המחוזי. לעמדת המשיבה, החומרים שעומדים בתנאים אלה מתוך התיק התל אביבי הועברו כבר לידי העורר. באת כוח המשיבה הסבירה כי במסגרת האישום השני בענייננו היה מעורב אדם, דוד חזות (להלן גם: חזות), שחתם – לצד העורר – על הסכם עם אחד המתלוננים שבמסגרתו ביצע העורר עבירות, לפי המיוחס, אולם עבירות אלו כונו כלפי המתלונן ולא כלפי חזות. לגישת המשיבה אין עד נוסף שנחקר בהליך דן ובתיק התל אביבי שמתייחס באופן משמעותי לעוררולאישומים המיוחסים לו, ולצורך מסקנה זו נציגי המשיבה עמדו בקשר עם הגורמים המטפלים בתיק התל אביבי (וכך היה גם במסגרת ההליך שהתקיים לפני בית משפט קמא). אשר לבקשת העורר לקבל את כל החומרים שנמסרו על ידי העדים החופפים בין ההליכים – נטען כי יש בה משום "מסע דיג" שאין להיעתר לו.

לאחר הדיון במעמד הצדדים קיימתי דיון במעמד המשיבה בלבד, עיניתי בקלסר ההודעות של התיק האחר, שעמד לעיון בית המשפט המחוזי, וקיבלתי הבהרות בענייניו. במהלך הדיון נציגת המשיבה הסכימה להעביר לידי בא כוח העורר קטע מהודעת יצחק ליבוביץ בחקירתו בתיק התל אביבי. כמו כן, בהחלטה מיום 14.5.2019 הוריתי על זימון באת כוח המשיבה לדיון נוסף במעמד צד אחד, לשם קבלת הבהרות נוספות על חומר החקירה בתיק התל אביבי. בדיון זה שהתקיים ביום 15.5.2019 הסכימה נציגת המשיבה להעביר לידי העורר קטעים נוספים מהודעותיהם של דוד חזות ושמעון חזות, הכל כפי שיפורט להלן.

8. לאחר שעיינתי בחומרי החקירה האמורים של התיק התל אביבי, ובחנתי את טענות הצדדים בערר שלפניי – בעל פה ובכתובים – ובהינתן הסכמותיה המתוארות של המשיבה למסירת הקטעים המפורטים להלן, אני סבור כי יש מקום להורות על מסירת חומרים נוספים או נתונים נוספים מהתיק התל אביבי. כפי שנקבע בפסיקתנו לא פעם זכות העיון המוקנית לנאשם בפלילים מכוח סעיף 74 לחוק מבוססת על העיקרון שלפיו לנאשם הזכות לנהל את הגנתו כשהוא מכיר את מלוא החומר הנוגע לעניינו, הנגזר מן הזכות להליך הוגן. הבחינה אם בחומר פלוני יש משום חומר חקירה לפי סעיף 74 לחוק תיערך באופן פרטי "על-פי טיבו של החומר ומידת זיקתו לסוגיות הנדונות בהליך הפלילי

אשר במסגרתו הוא מבוקש" (בש"פ 11042/04 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נט(3) 203, 206 (2004) (להלן: עניין פלוני); בש"פ 3099/08 אברהמי נ' מדינת ישראל, פסקאות 6-8 (23.2.2009) (להלן: עניין אברהמי)). במסגרת זאת, הוכרה האפשרות כי גם חומר חקירה בהליך אחר יבוא בגדר חומר חקירה שנדרש להעבירו לנאשם על פי ההוראה האמורה, אם הוא עשוי להיות רלוונטי לשאלות העומדות להכרעה במשפט, במישורין או בעקיפין (בש"פ 2632/00 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 4-5 (15.6.2000); בש"פ 4157/00 נמרודי נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(3) 625, 635 (2000); עניין פלוני, בעמ' 206; חיה זנדברג "על זכות העיון בחומר חקירה: בש"פ 8294/03 מקסימוב נ' מ"י" המשפט י 335, 340-339 (2005)). יחד עם זאת, אמת מידה זו, הידועה גם כמבחן הרלוונטיות, מגבילה את חומר החקירה שיש למסור לנאשם כך שרשויות התביעה אינן מחויבות למסור לידי הנאשם חומרים שנגיעתם להגנתו ערטילאית, רחוקה, שולית או ספקולטיבית. בכל מקרה, בבואו לבחון בקשות לקבלת חומרי חקירה יבחן בית המשפט את זיקת החומרים המבוקשים להגנת הנאשם, ולא יתיר עריכת "מסע דיג" בלתי ממוקד מתוך תקווה ערטילאית שמא ימצא בחומר המבוקש דבר מה שעשוי לסייע להגנה (בש"פ 8252/13 מדינת ישראל נ' שיינר, פסקה 11 (23.1.2014); בג"ץ 233/85 אל הוזייל נ' משטרת ישראל, פ"ד לט(4) 124, 132 (1985)). דברים אלה חשובים במיוחד כאשר החומר המבוקש הוא חומר חקירה בתיקי חקירה אחרים - שבהם מתעוררים אינטרסים נוגדים כגון ההגנה מפני שיבוש החקירות, הגנה על מקורות מודיעיניים וכן הגנה על זכויות צדדים שלישיים ובהם עדים ומתלוננים (ראו למשל בש"פ 4194/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (22.6.2018); בש"פ 2886/16 גורבאן נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (11.5.2016)). בחומרים מעין אלה - שנראים על פניהם מרוחקים מהאישום - נקבע בפסיקתנו כי יש צורך "ביסוד של ממש להשערה של הנאשם כי החומר ישפיע על בירור האישום נגדו" (עניין אברהמי, פסקה 9).

9. יישום מסגרת הכללים האמורה בענייננו מוביל למסקנה כי יש להעביר מספר קטעים נוספים מהתיק התל אביבי לידי בא כוח העורר, ועל כן אני מורה - בהסכמת המשיבה - כי יועברו לבא כוח העורר קטעים מתיק זה כדלקמן:

א. קטע מהודעת יצחק ליבוביץ מיום 12.4.2016 ש' 236-248.

ב. קטע מהודעת דוד חזות מיום 11.4.2015 ש' 36-45; 149-155.

ג. קטע מהודעת שמעון חזות מיום 11.4.2015 ש' 57-79.

10. אשר להשגות העורר בדבר קבלת פרטי המרשם הפלילי לגבי עדי התביעה, יש להעיר, כעולה מהשתלשלות הדיונים בענייננו כפי שפורטה לעיל, כי בנושא זה לא התקבלה הכרעה על ידי בית המשפט (גם כך גם ציין בא כוח העורר בתשובה לשאלתי בדיון שהתקיים לפניי). משאלה הם פני הדברים, אין מקום להכריע בטענות העורר בחלק זה לראשונה בהליך שלפניי והעורר יכול לפנות לבית המשפט המחוזי בעניין. מובן, כי לאחר שתתקבל ההחלטה האמורה יוכל העורר, ככל שיסבור כי יש עילה לכך, להשיג עליה בדרך הקבועה בדיון וטענותיו בנושא זה שמורות לו.

בכך מסתיים ההליך שלפניי. המשיבה תעביר לבא כוח העורר את הקטעים המצוינים בסעיף 9 לעיל ללא דיחוי.

ניתנה היום, י' באייר התשע"ט (15.5.2019).

